

Bhuku ra Danieri - Namba Vasere

نایرج کئی نوم اگ

Jeff Pippenger

2023-12-03

Mugore rechitatu rokutonga kwaJehoyakimi mambo waJudha, Nebhukadhinezari mambo weBhabhironi akasvika kuJerusarema, akarikomba. Uye Ishe akaisa Jehoyakimi mambo waJudha muruoko rwake, pamwe chete nechimwe chikamu chemidziyo yeimba yaMwari; iyo yaakatakura akaenda nayo kunyika yeShinari kuimba yamwari wake; uye akaisa midziyo yacho muimba yepfuma yamwari wake. Danieri 1:1, 2.

Bhuku raDanieri ne raZvakazarurwa ibhuku rimwe chete, uye mitsara imwe chete yechiprofita inomiririrwa mubhuku raDanieri inotorwazve mubhuku raZvakazarurwa. Zvakazarurwa zvaJesu Kristu zvinomiririra shoko rokupedzisira rechiprofita rinoburitswa chisimbiso nguva pfupi isati yasvika kuvharwa kwenguva yenyasha.

Amazgu ayo m'mbuyomu anamvedwa bwino kuchokera m'buku la Chivumbulutso, koma anatsekedwa ndi mwambo ndi miyambo yachikhalidwe, akadali choonadi; ndipo lero akutsegulidwanso ndi Mkango wa fuko la Yuda, ndipo tsopano amawulula kukwaniritsidwa kwawo kwangwiro.

Zvokwadi izvo kare zvakambonzwisiswa zvakarurama kubva mubhuku raDanieri, asi zvakazovharwa netsika nemagariro akapfuudzwa, zvichiri zvazvo zvokwadi; uye nhasi zviri kuzarurwazve neShumba yorudzi rwaJudha, uye zvino zvokwadi izvozvo zviri kuratidza kuzadzika kwazvo kwakakwana.

Danyeri, mu buryo bworoshye, ni igitabo cya mbere muri bibiri bihagarariye Iyahishuwe bya Yesu Kristo.

Jehoiakim ndi chizindikiro cha kulimbikitsidwa kwa uthenga woyamba mu gulu la kusintha. Iye alinso chizindikiro cha pangano, pakuti kusintha kwa dzina mwa uneneri kumasonyeza chiyambi cha ubale wa pangano. Ubale wa pangano umene Mulungu amalowa nawo ndi anthu amene kale sanali anthu a pangano la Mulungu, umayambira pa kulimbikitsidwa kwa uthenga woyamba.

Avaive vasingāri vasiri vasina mhaka dza vhatu, asi zwino ndi vhatu vha Mudzimu; vho vha vhasina u wana khathutshelo, asi zwino vho wana khathutshelo. 1 Petro 2:10.

Chiratidzo chokushandurwa kwezita chinomirira ukama hwesungano chinotsinhirwa nekushandurwa kwezita raAbram kuva Abrahamu, zita raSarai kuva Sara, zita raJakobho kuva Isiraeri, uye zita raSauro kuva Pauro. Kune zvimwewo zvapupu zvechiratidzo ichi, asi muchitsauko chokutanga chaDhanieri, zita raDhanieri rinoshandurwa kuva Bheritesazari, zita raHananiah richiva Shadhiraki, raMishaeri richiva Meshaki, uye raAzariah richiva Abhedhinego.

Ishe iyo yapinda muukama bw'endagaano n'abantu, mu kiseera kye kimu iba esuilirira abantu b'endagaano abaaliwo emabega. Yekoyakimu akiikirira abantu b'endagaano abasuliddwa ku bbali,

ate Danyeri, Kananiya, Misaeri ne Azaliya bakiikirira abantu b'endagaano ab'oluvannyuma abaloneddwa. Abantu bwe bayingira mu mukama bw'endagaano, olwo bagezesebwa okulaba oba banaanyweza ebiragiro by'endagaano. Ekigezo kino kikiikirwa omulimu gw'okulya.

Adamu na Eva walishindwa jaribio kwa tendo la kula, na Mungu alipoweka kwa mara ya kwanza agano na watu wateule, alianza uhusiano huo kwa kuwajaribu kwa mana. Israeli ya kale hatimaye ilishindwa jaribio hilo, lakini kwa kufanya hivyo walitoa rejeo la kwanza na ushuhuda wa kwanza wa ukweli kwamba jaribio la agano si jaribio la mara moja, bali ni mchakato wa majaribio. Katika jaribio la kumi, walianzwa kufa nyikani katika kipindi cha miaka arobaini iliyofuata. Kisha Mungu akaingia katika agano na Yoshua na Kalebu, hivyo akitoa ushuhuda kwamba Bwana anapoingia katika agano na watu wateule, pia anapita kando ya watu wa agano la awali. Mwishoni mwa Israeli ya kale, ambao pia ulikuwa mwanzo wa Israeli ya kiroho, mchakato wa mwisho wa majaribio kwa Israeli ya kale ulikuwa mchakato wa kwanza wa majaribio kwa Israeli ya kiroho, nao uliwakilishwa kama Mkate wa Mbinguni. Ulikuwa umetolewa kama kielelezo kwa mana katika mchakato wa kwanza wa majaribio ya agano.

Mune iyo nzira yokuedzwa iyoyo, iyo yakanga iri nzira yokutanga pamwe chete neyokupedzisira yokuedzwa, Jesu akaratidza muedzo weChingwa chokudenga paakati avo vari vanhu vesungano yake vanofanira kudyanya nyama yake nokunwa ropa rake. Akarasikirwa navadzidzi vazhinji pakuparidzwa ikoko kupfuura pane imwe nguva ipi neipi muushumiri hwake. Gakava iroro muushumiri hwake ndiro rakava nhongonya yomufananidzo wenzira yokuedzwa kwesungano, uye Hanzvadzi White anotaura zvakadzama pamusoro pechiitiko ichocho mubhuku rinonzi *Desire of Ages*, umo musoro wechitsauko uri "The Crisis in Galilee". Zita rokuti Garirea rinoreva "hinge," kana kuti "nzvimbo yokutendeuka," uye muchitsauko ichocho anotsanangura chikonzero nei vadzidzi vakamufuratira. Vakaramba kushandisa uchapupu hwake hwokudiwa kwokudya nyama yake nokunwa ropa rake maererano nenzira yakarurama youprofita. Akataura kuti vakanga vakabatirira patsika netsika dzakanga dzakaiswa naSatani mukunzwisisa kweBhaibheri kwaIsraeri yekare pamusoro pendima dzouprofita. Kusanzwisisa ikoko kwakavapa, maererano nezvavaifunga, pembedzo yokutora mashoko ake sezvairi chaizvo panyama, panzvimbo yokuanzwisisa pamweya. Anoratidzawo kuti avo "vakafuratira" Jesu (Garirea) vanoziwikanwa muchitsauko chechitanhatu chaJohane (Johane 6:66), havana kuzombofamba naye zvakare nokusingaperi.

Sezvakaite pakutanga, ndizvo zvakaitawo pakupedzisira panyaya yemuedzo wesungano yeIsraeri yekare; tinoona kuti kana Mwari achipinda muukama hwesungano navanhu vaakasurudza, pangava imwe cheteyo anenge achipfukurawo vanhu vesungano yekare. Tinoonawo kuti anovaedza vanhu ivavo, kwete nomuedzo mumwe chete, asi nenzira yomuitiro wemiedzo. Tinoonawo kuti muitiro uyu wokuedzwa unomirirwa nechimwe chinhu chinofanira kudyiwa. Tinoonazve kuti zvokudya izvozo zvinomirira Shoko raMwari, uye kuti muedzo wacho unosanganisira kusurudza pakati pemhando mbiri dzezvokudya zvinofanira kudyiwa. Ko tinodya pamiti yose yakataurwa naMwari kuti tingadya pairi here, kana kuti tinodya pamiti watakarambidzwa kudyanya? Tinoonazve kuti kusurudza zvokudya zvinodyiwa kunosanganisirawo muedzo wokuti tinodya sei zvokudya zvatapiwa.

Pakupera kweIsraeri yomweya, panguva yesangano reMillerite, shoko rokutanga rakapiwa simba musi wa 11 Nyamavhuvhu, 1840. Jehoiakimu pano anomirira maPurotesitendi ayo panguva iyoyo akanga ava kutakurwa kuenda Bhabhironi kuti ave vanasikana varo. Vakatarisana nemuedzo apo mutumwa waZvakazarurwa gumi akaburuka ane kabhuku kaduku kakazaruka muruoko rwake. Sezvakangoita Jehoiakimu kupandukira zvaidiwa naNebhukadhinezari, ndokuzotungamirirwa kuutapwa, saizvozvowo maPurotesitendi akaramba kudya zvokudya zvaiva muruoko rwemutumwa, zvichibva patsika nemagariro avakanga vauya nazvo vachibuda muNguva dzeRima.

Pakazosvika muchirimo cha 1844, nzira yekuedzwa yakanga yasvika pa “nhanho yokutendeuka” kuna Jehoiakimi nemaPurotesitendi, uye sezvakangoitikawo munzira yokutanga yokuedzwa kwaIsraeri yomweya, ivo “vakatendeuka” vakasazofambazve naJesu. Munhoroondo iyoyo Danieri, Hanania, Mishaeri naAzaria vanomirira vaMillerite, vakasarudza kudya kabhuku kaduku kakanga kakatapira mumuromo mavo, asi kukavava mudumbu mavo.

Kana tikasanganisira Adhamu naEvha, tinozova nezvapupu zvina zvechinyakare zvinoratidza kuti kuedzwa kunomiririrwa nechiiro chokudya. Tine zvapupu zvinoverengeka zvouporofita, izvo zvose zvine mucherechedzo wokutanga nowekupedzisira. Chapupu chokuedzwa kwemana chapupu chokutanga, uye kuedzwa kweChingwa cheKudenga zvose zviri zviriviri kuedzwa kwokutanga kwaIsraeri womweya, panguva imwe chetewo chiri chapupu chokupedzisira kuna Israeri yekare. Kuedzwa kwebhuku duku zvose zviri zviriviri ndiko kwokutanga uye kwokupedzisira. Ndiko kuguma kwokudzungaira kwaIsraeri womweya sechechi murenje, uye ndiko kwokutanga kwaavo vakasarudzwa kuti vave vanhu vaMwari vokupedzisira vane zita rechitendero. VaMillerite ndivo vakanga vari kutanga kwevanhu vaMwari vane zita rechitendero, avo vaifanira kuzivikanwa serunyanga rwechokwadi rwePurotesitendi. Kune zvapupu zvinoverengeka zvekaitiro okuedzwa anotanga apo shoko rokutanga rinopiwa simba.

Mukati meitiro iyoyo yokuedzwa panosvika “nzvimbo yokutendeuka,” apo vanenge vose vevadzidzi vanotsauka. Pauchapupu hwaJoshua naKarebhu, Israeri yose yakatsauka ikatsvaka kudzokera kuJipiti. Pakereke yeGarirea, vazhinji vevadzidzi vakatsauka. Nokuti Jesu ndiye Arufa naOmega, “nzvimbo yokutendeuka” inomiririrwa pakuguma kwemuitiro wokuedzwa inoratidzwawo pakutanga kwemuitiro wokuedzwa. Manna payakatanga kupiwa Israeri yekare, paiva navaya vakabva vatotsauka pamirayiridzo. Parubhabhatidzo rwaKristu, Akatsauka akaenda murenje. Sista White anoshandisa chiratidzo chenzvimbo yokutendeuka nenzira inodzidzisa zvikuru.

“Pane nguva dzinova nzvimbo dzekushanduka munhoroondo yamarudzi neyekereke. Mukutungamirira kwaMwari, kana nguva idzi dzakasiyana dzedambudziko dzasvika, chiedza chenguva iyoyo chinopiwa. Kana chikagamuchirwa, kunova nekufambira mberi kwemweya; kana chikarambwa, kuderera kwemweya nekuparara kwechikepe kunotevera. Ishe mushoko ravo vakazarura basa rinopinda mberi reevhangeri sezvarakaitwa kare, uye sezvarichaitwa munguva iri kuuya, kusvikira pakurwisana kwekupedzisira, apo masimba aSatani achaita kufamba kwawo kwekupedzisira kunoshamisa. Kubva pashoko iro tinonzwisisa kuti masimba ava kushanda zvino achapinza kurwisana kukuru kwekupedzisira pakati pezvakanaka nezvakaipa—pakati paSatani, muchinda werima, naKristu, Muchinda woupenyu. Asi kukunda

kuri kuuya kwavanhu vanoda nekutya Mwari kwakanyatsovimbika sezvakaita kusimbiswa kwechigaro chake choushe kumatenga.” Bible Echo, August 26, 1895.

Awhen mana yakatanga kupiwa kuna Isiraeri wekare, chiedza chenhau iyoyo chakapiwa. Pakubhabhatidzwa kwaKristu, chiedza chenhau iyoyo chakapiwa. Musi wa 11 Nyamavhuvhu, 1840, chiedza chenhau iyoyo chakapiwa. Imwe neimwe yenguva idzodzo dzekushanduka dzinoratidza kutanga kwemuedzo unozopedzisira wasvika pane imwezve nguva yekushanduka, apo vanhu vaimbova verusungano vanotsauka uye vasingachafambi naKristu.

Hikuva leswi ku ringiwa loku ka tindlela to hambana-hambana ku yimelaka hi nkarhi wun’we maendlelo ya ku ringiwa ka vanhu va ntwanano wa khale ni ya vanhu va ntwanano lowuntshwa, ku ni swiphemu swimbirhi swa mahetelelo ya ku ringiwa. Mahetelelo ya maendlelo ya ku ringiwa, kutani hikwalaho ka sweswo ndhawu yo hetelela ya ku hundzuka eka Vaprotestanta eka matimu ya vaMillerite, a ku ri ximun’wana xa 1844. Mahetelelo ya maendlelo ya ku ringiwa (hi nguva ya xixika xa 1844), kumbe ndhawu yo hundzuka ya vaMillerite hi voxé, ma tile endzhaku ka ndhawu yo hundzuka ya vanhu va Xikwembu va khale.

Historia ya Kristo, mchakato wa kupimwa unatambulishwa na yeye kuitakasa hekalu mara mbili, mara ya kwanza mwanzoni mwa huduma yake, na tena mara ya pili mwishoni mwa huduma yake.

“Jesu paakatanga hushumiri Hwake pachena, Akanatsa Temberi kubva mukusvibiswa kwayo kwekumhura zvinhu zvitsvene. Pakati pezviito zvokupedzisira zvehushumiri Hwake pakanga pane kunatswa kwechipiri kweTemberi. Saizvozvowo mubasa rokupedzisira rokuyambira nyika, kuchechi kunoitwa kudanwa kuviri kwakasiyana. Shoko romutumwa wechipiri rinoti, ‘Bhabhironi rawa, rawa, guta guru iro, nokuti rakanwisa ndudzi dzose waini yokutsamwa youpombwe hwaro’ (Zvakazarurwa 14:8). Uye mukuchema kukuru kweshoko romutumwa wechitatu inzwi rinonzwika richibva kudenga richiti, ‘Budai mariri, imi vanhu vangu, kuti murege kugovana muzvivi zvaro, uye kuti murege kugamuchira pamatambudziko aro. Nokuti zvivi zvaro zvasvika kudenga, uye Mwari warangarira kusarurama kwaro’ (Zvakazarurwa 18:4, 5).” Selected Messages, bhuku 2, 118.

Inkqubo yokuvavanywa yokuhlanjululwa kabini kwetempile kukaKristu iyahambelana noMalaki isahluko sesithathu, kwimibhalo yoMoya woProfeto.

“Mukuchenesa temberi kubva kuvatengi navatengesi venyika, Jesu akazivisa basa Rake rokuchenesa mwoyo kubva pakusvibiswa kwechivi,—kubva pakuchiva kwezvinhu zvenyika, kupfuvura kwoudyire, netsika dzakaipa, zvinoodza mweya. Maraki 3:1–3 yakatorwa.” The Desire of Ages, 161.

Kuicheneswa kwevanhu vaMwari kunomiririra muitiro wokuedzwa unodzokororwa kuzivikanwa nemitsara yakawanda yeuporofita. Chirevo chose, kutanga kuna Adhamu naEvha kusvikira munhorondo yevaMillerite, chinomiririra kuicheneswa kwezana namakumi mana nezvina zvuru.

“ମୟୋ ଦୁନିଆର ଇତିହାସର ଶେଷ ଦିନମାନରେ, ଇଶ୍ଵରଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞା ପାଳନକାରୀ ତାଞ୍ଜି ପୂରଜାମାନଞ୍ଜି ସହିତ ଥିବା ତାଞ୍ଜିର ଦୁକ୍ତି ପୁନର୍ଜନୀକୃତ ହବେକୁ ଅଟେ।” Review and Herald, February 26, 1914.

Mchakato wa kutakaswa kwa wale mia moja na arobaini na nne elfu ndio rejeo la kwanza katika kitabu cha Danieli, ambacho ni kitabu cha kwanza kati ya vile vitabu viwili ambavyo kwa pamoja vinawakilisha Ufunuo wa Yesu Kristo unaofunuliwa muda mfupi kabla ya kufungwa kwa muda wa rehma kwa wanadamu. Mchakato wa kutakaswa kwa wale mia moja na arobaini na nne elfu pia unawakilishwa kuwa ni mchakato wa kutiwa muhuri. Ujumbe wa kwanza wa mchakato wa kutakaswa na kutiwa muhuri kwa wale mia moja na arobaini na nne elfu ulipoanza tarehe 11 Septemba, 2001, ulikuwa hatua ya mgeuko kwa kanisa na kwa ulimwengu. Katika Ufunuo sura ya kumi na nane, malaika anayeungazia ulimwengu kwa utukufu wake ndipo alipofika. Hata hivyo, katika Ufunuo 18, malaika huyo hawaonyeshwi kuwa na kitu chochote cha kula mkononi mwake—lakini kipo hapo. Kile kitabu kidogo kipo hapo. Kinaweza kutambulika kwa urahisi na wale wanaochagua kula mbinu inayowakilishwa kama “mstari juu ya mstari,” na nabii Isaya.

Kuburikidza nokuisa “mutsetse pamusoro pomutsetse” tinonzwisisa kuti apo Kristu akaburuka musu wa 11 Gunyana 2001, akanga ainewo “kabhuku kaduku,” kakanga kamiririrwa se “mana”, “chingwa chokudenga” uye “kabhuku kaduku.” Asi musu wa 11 Gunyana 2001, vanhu vakanga vakasarudzwa kare, vakamiririrwa na Jehoiakimi, vakasarudza kuramba vakabatoririra patsika netsika dzokutendwa kwe Adventism, uye ipapo vakatanga rwendo rwavo rwokuenda muutapwa hwe Bhabhironi, huchazadziwa zvizere pa Sunday law.

“Ko zvino rava iro shoko randakati New York ichatsvairwa nemafungu makuru egungwa here? Izvi handina kumbobvira ndazvitaure. Ndakataure kuti, pandakanga ndakatarisa zvivako zvikuru zwichikwira ikoko, pasi pamusoro pepasi, ndakati, ‘Zviitiko zvinotyisa zvakadini zwichaitika kana Ishe vachasimuka kuti vazunguze nyika zvinotyisa! Ipapo mashoko eZvakazarurwa 18:1–3 achazadziwa.’ Chitsauko chose chegumi nesere cheZvakazarurwa inyevero yezviri kuuya pamusoro penyika. Asi handina chidza chakati chakanangana nezviri kuuya pamusoro peNew York, kunze kwokuti ndinoziva kuti rimwe zuva zvivako zvikuru zviriko zwichakandwa pasi nokutendeuka nokupidigurwa kwesimba raMwari. Kubva pachidza chandakapiwa, ndinoziva kuti kuparadzwa kuri munyika. Shoko rimwe chete rinobva kuna Ishe, kubata kumwe chete kwesimba rake guru, uye zvivako izvi zvikuru zwichawa. Zviitiko zwichaitika zvinotyisa kwazvo zvatisingagoni kufungidzira.” Review and Herald, Chikunguru 5, 1906.

Panguva iyo “zvivako zvikuru” zve “New York” “zvakanisirwa pasi nokutenderedzwa nokupidigurwa kwesimba raMwari,” musu wa 11 Gunyana 2001, chidza chengirozi yaZvakazarurwa gumi nesere chakazadza nyika yose, nokuti nguva yokushanduka kukuru yakanga yasvika munhorondo yechikara chenyecheZvakazarurwa gumi nenhatu.

“Pali nyakati ambazo ni hatua za mageuzi katika historia ya mataifa na ya kanisa. Katika majaliwa ya Mungu, nyakati hizi mbalimbali za hatari zinapowadia, nuru ya wakati huo hutolewa. Ikiwa inapokelewa, huleta maendeleo ya kiroho; ikiwa inakataliwa, hufuata kushuka kwa hali ya kiroho na kuvunjikiwa imani.” Bible Echo, August 26, 1895.

Lokhu kukhanya kwengelosi yesAmbulo isahluko 18 kufika ngoSeptemba 11, 2001, labo abemukela ukukhanya baqhubekela phambili ngokomoya, kanti labo abakwenqaba behla ngokomoya, baqala uhambo lwabo lokuvukela oluya phambili luze lufinyelele esigabeni sabo

sokugcina sokuphenduka, okuwumthetho weSonto, lapho bephihliza khona ngokuphelele ukuvuma kwabo njengabathunywa bengelosi yesithathu. Labo abaseGalile abaphenduka bahamba bengasahambi noKristu kuJohane 6:66, babephenduka besuka ekukhanyeni okwaqala ukufika ekubhaphathizweni kwakhe, okuyilapho umlayezo wokuqala walowo mlendo wokuvivinywa wanikwa khona amandla. KuDaniyeli isahluko 1, kuboniswa izigaba ezimbili zabakhulekeli emlandweni lapho umlayezo wokuqala unikwa amandla. UJehoyakimi umele labo abaphihliza ukholo lwabo, kanti uDaniyeli, uHananiya, uMishayeli no-Azariya bamele abathembekile.

Pagore rechitatu chegore rechitatu choushe hwaJehoiakimu mambo waJudha, Nebhukadhinezari mambo weBhabhironi wakasvika kuJerusarema, akarikomba. Uye Ishe akaisa Jehoiakimu mambo waJudha muruoko rwake, pamwe chete nechimwe chikamu chemidziyo yeimba yaMwari; iyo yaakatakura akaenda nayo kunyika yeShinari kuimba yamwari wake; uye akaisa midziyo yacho muimba yepfuma yamwari wake. Zvino mambo akataura kuna Ashipenazi, mukuru wavaranda vake vakadzingiswa, kuti auye nevamwe vevana vaIsraeri, neveimba youmambo, uye vevakuru; majaya asina gwapa, asi akanaka pachimiro, uye akachenjera pauchenjeri hwise, uye ane ruzivo pazivo, uye anonzwisisa dzidzo, uye vakanga vane kugona kwokumira mumuzinda wamambo, uye vaigona kudzidziswa mabhuku norurimi rwavaKaradhea. Uye mambo akavagadzirira mugove wezuva nezuva wezvokudya zvamambo, newaini yaainwa; kuti varererwe saizvozvo kwemakore matatu, kuitira kuti pakuguma kwenguva iyoyo vagonira pamberi pamambo. Zvino pakati pavo paiva nevana vaJudha, Dhanieri, Hanania, Mishaeri, naAzaria: avo mukuru wavaranda vakadzingiswa vaakapa mazita; nokuti Dhanieri akamutumidza zita rokuti Bherites hazari; naHanania, rokuti Shadhiraki; naMishaeri, rokuti Meshaki; naAzaria, rokuti Abhedhinego. Asi Dhanieri akatsunga mumwoyo make kuti haangazvisvibisa nomugove wezvokudya zvamambo, kana newaini yaainwa; naizvozvo akakumbira kumukuru wavaranda vakadzingiswa kuti arege kuzvisvibisa. Dhanieri 1:1-8.

Danijel, Hanania, Mišael, na Azaria walikuwa wana wa Yuda. Walifanywa matowashi, na hivyo wakaliwakilisha kizazi cha mwisho cha Uadventista. Nebukadreza, kama wafalme wengi wa kale, aliwahasi vijana hao wanne wa Kiyahudi, ili kuondoa wasiwasi wowote ambao mfalme angeweza kuwa nao walipotumikia kama watumwa na waliposhirikiana na wake na masuria wa mfalme.

Nechiratidzo, zvinomirira rudzi rwekupedzisira rweAdventizimu, nokuti pakanga pasisazovapo rumwe rudzi rwaJudha shure kweava vana. Nhamba ina chiratidzo chenyika yose, saka zvinomirira rudzi rwekupedzisira rwevaSeventh-day Adventist pasi rose vanoziva musi wa11 Gunyana 2001 sekuzadzika kweShoko raMwari rechiporofita.

Waadventista Wasabato wa Siku ya Saba hao ndio wanaohusika katika Neno la unabii la Mungu, kwa maana wao ndio walioitwa kuwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Hata hivyo, urithi wao wa kinabii ulianza kwa uasi wa baba zao, mwaka 1863. Uasi huo wa mwanzo karibu hauwezekani kutambuliwa, kwa maana umefunikwa na mapokeo na desturi za vizazi vinne vya uasi uliozidi kuongezeka. Ingawa ni vigumu kutambua, ni lazima uonekane na kukubaliwa, kama Danieli anavyofanya hatimaye katika Danieli sura ya tisa. Alifanya hivyo kwa kuitambua kweli iliyo katika Neno la unabii la Mungu.

Kupandukira uko Daniyeli n'abo basore batatu b'intwari bakomotseho mu buryo butaziguye, kwari ukwanga kwa se kuguma yitandukanije n'influences z'abapagani bari babakikije. Mu 1863, Ubudivantisiti bwa Lawodikiya kwasubiye ku buryo bw'inyigisho bwo muri Bibiliya bw'Abaporotesitanti b'abahakanyi na Gatolika, kugira ngo bushimangire ukwanga kwabwo kwemera ko Miller yari yarasobanuye neza "ibihe birindwi" byo mu Balewi makumyabiri na gatandatu. Iyo kupandukira, kuri Daniyeli n'abo basore batatu b'intwari, byagereranywaga n'umwami Hezekiya.

Mambo Hezekia akakumbira kuna Jehovha kuti arege kufa, uye munyengetero wake wakapindurwa apo Jehovha akamuwedzera mamwe makore gumi namashanu. Pakuita kudaro, akazobereka Manase, mumwe wemadzimambo akaipa zvikuru aJudha, asiwo mambo anoratidza kutanga kwekukunda nokuitwa varanda kwaJudha kunofambira mberi mumatanho manomwe. Muna 1856, Chapupu Chechokwadi chakauya kuzogogodza pamusuo weAdventism yeRaodhikia, asi vakasarudza kurarama uye kusafa kuna ivo pachavo. Pakazosvika 1863, vakanga vavakazve "Jeriko" uye vakatanga kupandukira kuri kuwedzera uko kwakazovadzivisa pakuziva Gunyana 11, 2001 sokutanga kwerwendo rwavo rwematanho matatu rwekuenda muuranda hweBhabhironi remweya runoguma paSunday law.

Kuna mambo mwaka wa 1863 ulimjia mfalme Hezekia wakati ombi lake la kuishi lilipokubaliwa. Bwana alitoa ishara kwamba ombi lake lilikuwa limekubaliwa. Mungu alithibitisha ombi hilo kwa kulisogezwa jua, nao Wababiloni wakaona utendaji wa Mungu mbinguni, ingawa hawakujua maana yake. Kisha Wababiloni wakaja Yerusalemu ili kupata habari za Mungu aliyekuwa na uwezo wa kulitawala jua. Badala ya kumtukuzwa Mungu wa Mbinguni, mfalme Hezekia, badala ya kufa nafsi, akachagua kulitukuzwa hekalu lake na mji wake badala ya Mungu aliyekuwa amechagua kuliweka Jina Lake katika hekalu hilo na mji huo.

Kumukira uku kwakaunza chiporofita chokuti vana vomutsara weropa rake vaizova varanda namanduna muBhabhironi. Vana ivavo vaiva Danieri, Hananiya, Mishaeri naAzariya, uye vanomirira chizvarwa chokupedzisira chomweya chaavo maSeventh-day Adventist vanoziva Gunyana 11, 2001 sechinhu chokushanduka munhoroondo yendudzi dzenyika neyechechi, panguva iyo chiedza chinopiwa chinofanira kuidza nokusimbisa zana namakumi mana nezvina zvuru.

Pamazuva iwayo Hezekia akarwara kusvikira pakufa. Zvino muporofita Isaya mwanakomana waAmozi akauya kwaari, akati kwaari, Zvanzi naJehovha, Rongedza imba yako; nokuti uchafa, haungararami. Ipapo akatenderedza chiso chake kumadziro, akanyengetera kuna Jehovha, achiti, Ndinokumbira hangu kwamuri, imi Jehovha, rangarirai zvino kuti ndakafamba pamberi penyu muchokwadi nomwoyo wakaperera, uye ndakaita zvakanaka pamberi penyu. Hezekia akachema kwazvo. Zvino Isaya asati abuda muruvanze rwomukati, shoko raJehovha rakasvika kwaari, richiti, Dzokera, undoudza Hezekia, mutungamiri wavanhu vangu, kuti, Zvanzi naJehovha, Mwari waDhavhidhi baba vako, Ndanziwa munyengetero wako, ndaona misodzi yako; tarira, ndichakuporesa; nezuva retatu uchakwira kuimba yaJehovha. Uye ndichawedzera pamazuva ako makore gumi namashanu; uye ndichakurwira iwe neguta iri kubva muruoko rwamambo weAsiria; ndichadzivirira guta iri nokuda kwangu, uye nokuda

kwaDhavhidhi muranda wangu. Isaya akati, Torai bundu ramaonde. Vakatora, vakarigadzika pamota, akapora. Hezekia akati kuna Isaya, Chiratidzo chichava chipi kuti Jehovha achandiporesa, uye kuti nezuva retatu ndichakwira kuimba yaJehovha? Isaya akati, Ichi ndicho chiratidzo chauchava nacho chinobva kuna Jehovha, chokuti Jehovha achaita chinhu chaakataura: mumvuri ngausvike mberi nhanho gumi here, kana kuti udzokere shure nhanho gumi? Hezekia akapindura akati, Chinhu chiduku kuti mumvuri uende mberi nhanho gumi; kwete, asi mumvuri ngaudzokere shure nhanho gumi. Isaya muporofita akadanidzira kuna Jehovha; akadzose mumvuri shure nhanho gumi, paakanga aburukira padhiari raAhazi. Panguva iyoyo Berodhaki-bharadhani, mwanakomana waBharadhani, mambo weBhabhironi, akatumira matsamba nechipo kuna Hezekia; nokuti akanga anzwa kuti Hezekia akanga arwara. Hezekia akavateerera, akavaratidza imba yose yezvinhu zvake zvinokosha, sirivha nendarama, nezvinonhuhwira, namafuta anokosha, neimba yake yose yezvombo, nezvose zvakawanikwa muhupfumi hwake; pakanga pasina chinhu mumba make, kana paushe hwake hwose, chaasina kuvaratidza Hezekia. Ipapo Isaya muporofita akauya kuna mambo Hezekia, akati kwaari, Varume ava vati kudii? uye vauya kwauri vachibva kupi? Hezekia akati, Vabva kunyika iri kure, iyo Bhabhironi. Iye akati, Vaona chii mumba mako? Hezekia akapindura akati, Vaona zvinhu zvose zviru mumba mangu; hapana chinhu pakati pehupfumi hwangu chandisina kuvaratidza. Isaya akati kuna Hezekia, Inzwa shoko raJehovha. Tarira, mazuva anouya, kuti zvose zviru mumba mako, nezvose zvakachengetwa namadzibaba ako kusvikira zuva ranhasi, zvichatakurwa zvichiendeswa kuBhabhironi; hapana chichasara, ndizvo zvinotaura Jehovha. Uye pavanasikana vako—kwete, pavana vako—vachabva kwauri, vauchabereka, vachavatorera; uye vachava ngomwa mumuzinda wamambo weBhabhironi. Ipapo Hezekia akati kuna Isaya, Shoko raJehovha rawataura rakanaka. Akatiwo, Hazvina kunaka here, kana rugare nechokwadi zvikavapo pamazuva angu? Zvino mamwe mabasa aHezekia, nesimba rake rose, nokuvaka kwaakaita dziva nomugero, uye nokuunza kwaakaita mvura muguta, hazvina kunyorwa here mubhuku renhorondo yamadzimambo aJudha? Hezekia akavata namadzibaba ake; Manase mwanakomana wake akatonga panzvimbo yake. 2 Madzimambo 20:1–21.

Vesi rinotevera rinoti:

Manase paakava namakore gumi nemaviri paakatanga kutonga, akatonga makore makumi mashanu namashanu muJerusarema. Zita ramai vake rainzi Hefizibha. 2 Madzimambo 21:1.

Xana a Hosiya a a amukerile ku rhandza ka Yehovha, kutani a lulamisa yindlu yakwe ntsena a tlhela a fa, a ku ta va ku humelerile yini? U nyikiwe malembe ya khume na ntlhanu ya engetelo, kutani endzhaku ka malembe manharhu ku velekiwa Manase wo hamboloka. A ku ta va ku humelerile yini hi 1856, loko Vukati bya Vaadventista a byi amukerile ku hundzuka ku suka eFiladelfiya ku ya eLawodikiya, byi lulamisa yindlu ya byona kutani byi siya ntiyiso wa masungulo wa William Miller wu tshama wu nga onhiwanga? Ndzi anakanya leswaku a hi nge tshuki hi tiva nhlamulo ya xivutiso xexo, kambe leswi hi swi tivaka hi leswaku, “Daniele a bohile embilwini yakwe leswaku a nge ti tisandzisa hi xiphemu xa swakudya swa hosi, kumbe hi vhinyo leri a yi nwa.”

Mubinyandiko gikurikira tuzakomeza n’igice cya mbere cya Daniyeli.